

Any XVI

Barcelona 10 Septembre de 1903

De moment es vergonyosa;
 pero quan un l' ha tractada,
 es tan franca y desahogada,
 que la vida es deliciosa
 prop sa figura adorada.

De dijous á dijous

Els pagesos miran al cel y temen las pluhas pe 'l mes de Septiembre, sobre tot aquesta primera quinzena. Mentrestant, vigilan las vinhas, repassan els ceps y contan los rehims, preparant 'ls trastos per la cullita que s' acosta y may n' es tant abundosa com voldriam.

Es un gust l' anar per fora en aquest mes, referintnos á la terra que 's cull lo bon vi.

Tot sos afany, y pressas per netejar els cups, rentantlos ben bé; conrehuar els sellers, arreglerant llurs botas y dantloshi llueque, deixarlas á punt de tirarhi 'l most, després de la bullida... y 'l cullir y 'l trepitjar la brema... ahont, ahont trovar mes bonas fonts de poesia, que 'n los travalls del camp?

Enloch poguer trovarlos, que la mare Naturalesa n' es feconda, y no hi ha res com la terra; tot quan l' hi tiran, ho torna multiplicant'ho.

Ben bè al revés dels homens, que 'n son sachs de mal profit, mans foradadas... que tot s' ho fan malbé llensantho per la finestra. Aixís ha passat ab la cullita del vi, que no fa pas encare gayres anys, omplia de moneda las vilas catalanas, que l' enviavan á Fransa, á carretadas els bots.

Desde Vilafranca á Molins de Rey afluhinhi de totas parts per anar á parar á l' estació del carril ó bé al moll, alló n' era una professó feta... que 's tornava un riu de moneda... pero tot s' ha acabat, per culpas ó per desgracias... y 'ns hem de beurer la producció vinicola que ja no s' exporta.

* * *

Sembla que 's vagi acabant la mena dels homens politichs de talla grossa y de miras enlayradas, pe 'l be de la terra, quins governayres, no tocan pas pilota en res del que fan, y segons com se miri, si bé 's repara n' es gran sort, ja vindrán á son temps y hora. Tothom vol fer lo *cacn* exercint de gran personatge... y 's vol dar tó fent declaracions, y mes declaracions pe 'ls diaris de Madrid y al últim no diuhen res de nou, ò tan poca cosa, que mes 'ls valia no posars'hi.

Ara no val á parlar dels conservadors, comensant per en Silvela y anant seguint cap á n' en Maura... fins á la tropa menuda, qu' han fugit vergonyantmen de son lloch d' honor... ¡ey!... volem dir la menjadora... Al trovarse enfront d' una ensopagada petita, com es lo tenir á las Corts uns quants republicans mes dels que 's pensavan y la sort per ells, es trovar en Villaverde y la colla que s' esmena, per aguantar lo pabelló... que tapa la mercaderia averiada, ben disposats á gastar son escás prestigi á temps de fer las eleccions, per tornarho á passar de má en má.

* * *

Pro deixem'ho estar aixó, qu' es massa vell y de tant sabut fa olor de ranci. Ficsemnos no mes que de passada, per via d' entreteniment... ventem'ho,

per contes de ventar las moscas... en tot lo que 'n diu l' home de 'n Meco, aquell dels qu'entos graciosos, mentrestant anava fent entrega, allá á Paris, de las sagnantas enrunas de Cuba y Filipinas, quals islas ni menos volguè pendrer la pena de contar, donantlas á dojo. De 'l modo de senyalar, ja 'n tindrán entés que volém parlarlos d' en Montero Rios, qui sense mourers de son palau de Loaziran, qu' es una residencia com de reys... perque aquest bon senyor te gust y quartos; potser mes del segon que del primer... vol serne anomenat capítost del partit sagastí, que ara com ara, va esma-perdut, per aquets moñs.

Pero ve 'n Moret bo y fentli llum en Romanones que 's veu que li agrada 'l remenar las cireras; no s' hi pot avenir á l' anar á las ordres d' en Sanxo-Panxa de Lourizán y tot d' una s' ha adonat que n' es la massa del partit que 'n deu elegir son capítost ben segur de calarsen aixís las botas. Aquest tal Moret n' es un altre que també ha fet gran forrolla, y molts dinerons segons diuhen... conseqüencia: que tan s' hi val els uns com 'ls altres, que tots hi son pe 'l mateix fi, y que tot lo mal d' Espanya ve d' aqui; no 'n farem pas net, fins que l' escombra grossa arreconi tantas escombrarias, llensantlas prou lluny, perque no 'ns empestin mes.

* * *

Lo gran tragi d' anar y venir de l' un puesto á l' altre, n' es la nota dominant de las testas coronadas de per tot arreu. No tindrian interés aquestas crónicas, si 'ls voliam contar als llegidors, tot aquest trabals que 's donan 'ls senyors reys; pero tractantse de casa nostra be podem dirlos quatre cosas del rey d' Espanya en son viatge per la frontera aragonesa, sense por d' amohinarlos massa.

Com ab totas las cosas d' aquest mon hi ha duas parts: la que 's veu y la que no 's veu—la tramoya y 'l que 's á la vista, la sola que 'ns ha de ser permès contar... perque si vejessim ensajar totas las comedias, no 'ns farian cap efecte á la representació.

Res de parlar donchs, de com se fa la cosa ni menos dels comptes y marquesos qu' hi intervenen... massa amohino; pero per tot arreu gatzara, músicas, aclamacions entussiasme popular, promesas de carrils y carreteras, excursions á peu á caball y fins ab burros... banquetes per tot arreu, visitas militars y per acabar, un devasall d' alegria. Tot va bé; que duri y bon profit com diuhen á las fondas de sisos, que en son las únicas que 'n coneix 'l poble qu' encara 'pot menjar... que ja n' es prou.

* * *

Fa temps, tot l' istiu, que no podem remarcar notas artisticas que s' ho valgan; els nostres artistas fan lo senyor... y si treballan s' ho guardan. Quan 'ns ho deixin veurer, ja 'n parlarém y explayarém l' ánimo mes agradosament.

Per ara, encara pica la calor; per aixó 'ls desitja molta fresca per anar tirant.

CALIXTE PI Y XARAU

LA VUYTADA

En aquet rec' de mon de Vilatana, (qu' es vila molt *iana* en tot y per tot y, sobre tot, aburrida) no sabent com passá 'l temps, tant sols parlém de política y d' assumptos comercials comentant y fent la crítica de tots 'ls fets que llegim y noticias periodísticas que 'ns arriuan pe 'l correu —com ja vaig dilshi— á mitjdia.

La nota, segons se véu, de la setmana finida sigué l' aná al altre mon en Rahola y Companyia de lo qual se n' ha ocupat, tota la premsa.. Ilatina, y are 'l concepte veuréu que d' eixa E' baixada .. mínima tenim format, parlant clar, 'ls senyors d' aquesta vila:

*
**

La Embaixada comercial que ha marxat á la Argentina desde la *Maison Dorée* ben satisfeta y ben tipa, es una esperansa més (si no resulta aygualida ó o fá ayguas pe 'l cami, sent llarga la travessia) pe 'ls que beuhen á galet sente portar barretina y un pretext pe 'ls salvadors en bolquers de la ruina de nostra industria y Comers naufragats á las Antillas.

La Embaixada comercial que ha marxat á la Argentina duhent la representació de las nostras *forsas vivas*,

que son mortas molt temps há per abandono ó desidia de nostres Govern actuals sens' govern, ni port, ni guia vá ab un fi determinat que' á soplug d' ell, l' autorisa pera donarse un quant temps. —alló que 's diu— la gran vida pagant 'n *Puig dels Ollers*, ab 'ls diners de n *Cinquillas...* (Y aquí fém punts suspensius perque la cosa es prou vista)

La Embaixada comercial que ha marxat á la Argentina no es fácil ¡l' ase 'n refúm! que 's mareji poch ni mica, ab lo dóls balanceig del «Reina María Cristina» assentats al menjador y trepitjant sols catifas y jayent sobre sofás y cuixins de plomas finas ó prenent la fresca al pont del vapor, de nit y dia, tractats á cuerpo de rey com potentats de las Indias ó com personatjes alts d' Embaixada marroquina.

La Embaixada comercial que ha marxat á la Argentina per obrir mercats (no com 'ls del Born ó Boquería) y fomentar relacions (no elacions da faldillas) y estrenye 'ls llasos d' unió ó bé bagas corredissas) entre 'l nou mon y 'l antich, que son excusas antigas per probar qu' en eix pais no falta qui s' espavila, sempre que 's buscan remeys á la enfermetat que mina la vida d' una nació

víctima de medicinas, de bálsams y operacions, d' emplastes y de potingas; lo qual fá que 'ls remeys son pitjors que la malaltía

La Embaixada comercial que ha marxat á la Argentina, ella, no pot fracassar; que ab un marqués de *Cinquillas* y ab un *Puig*, donchs, *dels Ollers* pot ben dir que ha tret la rifa; y en quant á la expedició será ¡segur! brillantíssima y d' éxit assegurat.. per unas quantas *ern illas*.)

La colonia d' aquí dalt está alarmada una mica per haver llegit que arriua la esquadra un d' aquets dias inglesa, que aixó es senyal de que 'ns volen fer la *guitxa* al sap gué 'ls *lords* y *sirs* que 'l Ministre de Marina l' altre dia va desfer la nostra Esquadra(?) magnífica y are indefensos estém y en perill ¡malehit siga! sense mes acorassats, ni creuhers, que la *barquilla* que 's vá botá á l' aygua al Parch pe 'l cas de guerra marítima....

Aixó fará que 'ls senyors *colonials* de aquesta vila torném á la *Mata* tots, per un cas, tot desseguida.

PEPET DEL CARRIL

Vilatana 9 Septiembre 1903.

COPLAS

Reventár lo ball del *T. ngo* certs senyors van intentá pero, aixó va ferse publich haventhi un escándol. . gran.

Y es que certs tipos que semblan moralisado s de gent, resúltan... mes barateros que l pinxo mes indecent.

Passant pel Paseig de l' Hostia vaig quedá embabiecat al contemplar las xicotas, que anavan cap á banyars

Hasta 'm va semblar mentida contemplant tants d' *angelets* que 'l mar, que 'ls hi fá carieias sigui fret al mateix temps.

Satisfets y de la b'oma los trempats mossos de 'ls banyas si 'ls doneu propina, us contan sempre cassos molt estranys.

Diuhén, que avans era dolsa y bona, l' aygua del mar mes, va banyars' hi una sogra y are sembla ... ¡Rubinat!...

QUIMET DE LAS COPLAS.

No val á badar

Al sopár dels delegats
qu' enviém á l' Argentina,
lo governador va anarhi
de *xistera* superfina.

Pero un cessant que hi havia
per 'lli prop tafanejant,
va pensá: aquesta *xistera*
será per mí un goig molt gran.

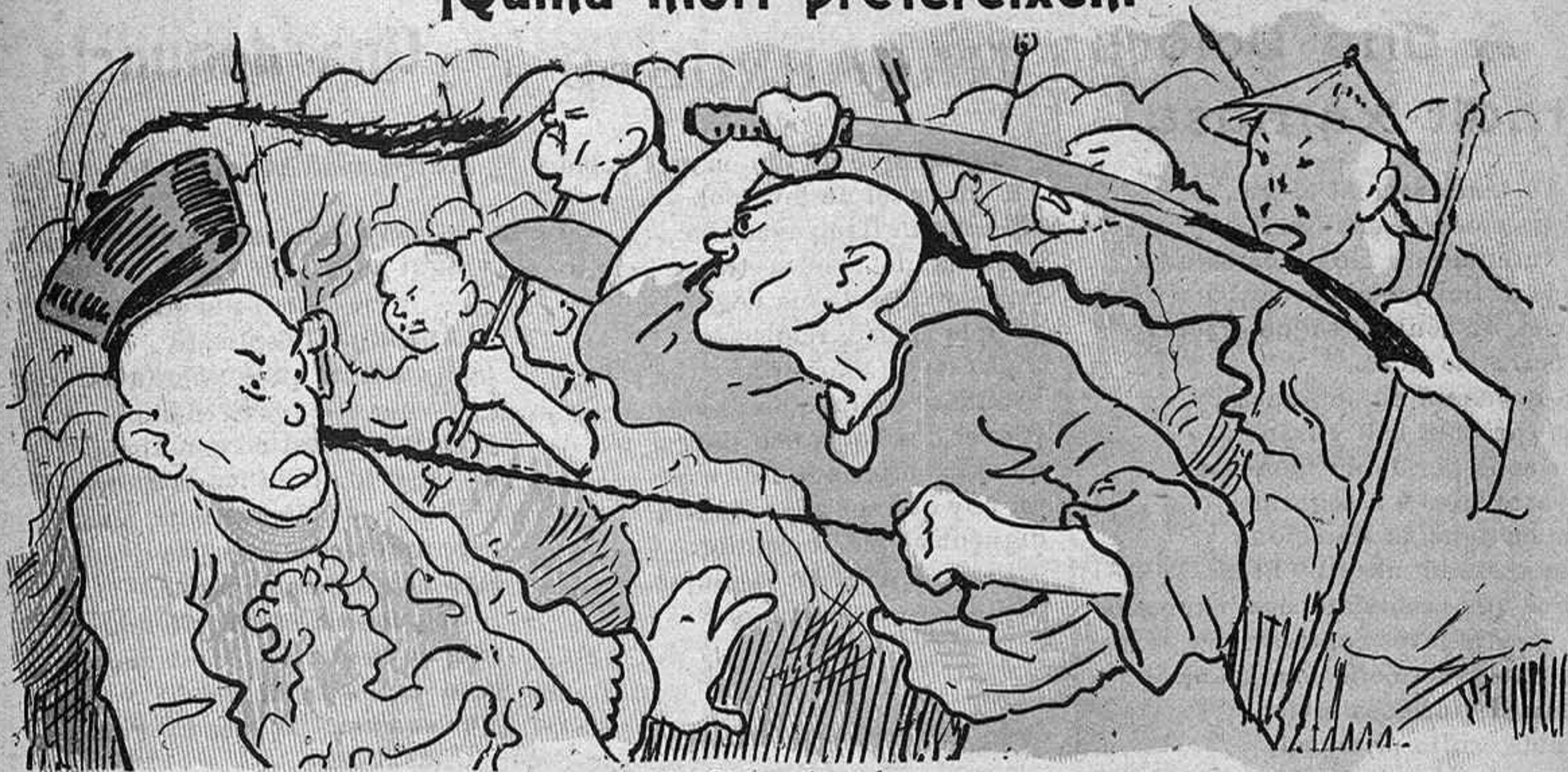

Al cap de ben pòca estona
lo cessant fet un senyó,
tornava á sorti al carrer
tot lluhint lo barret bo.

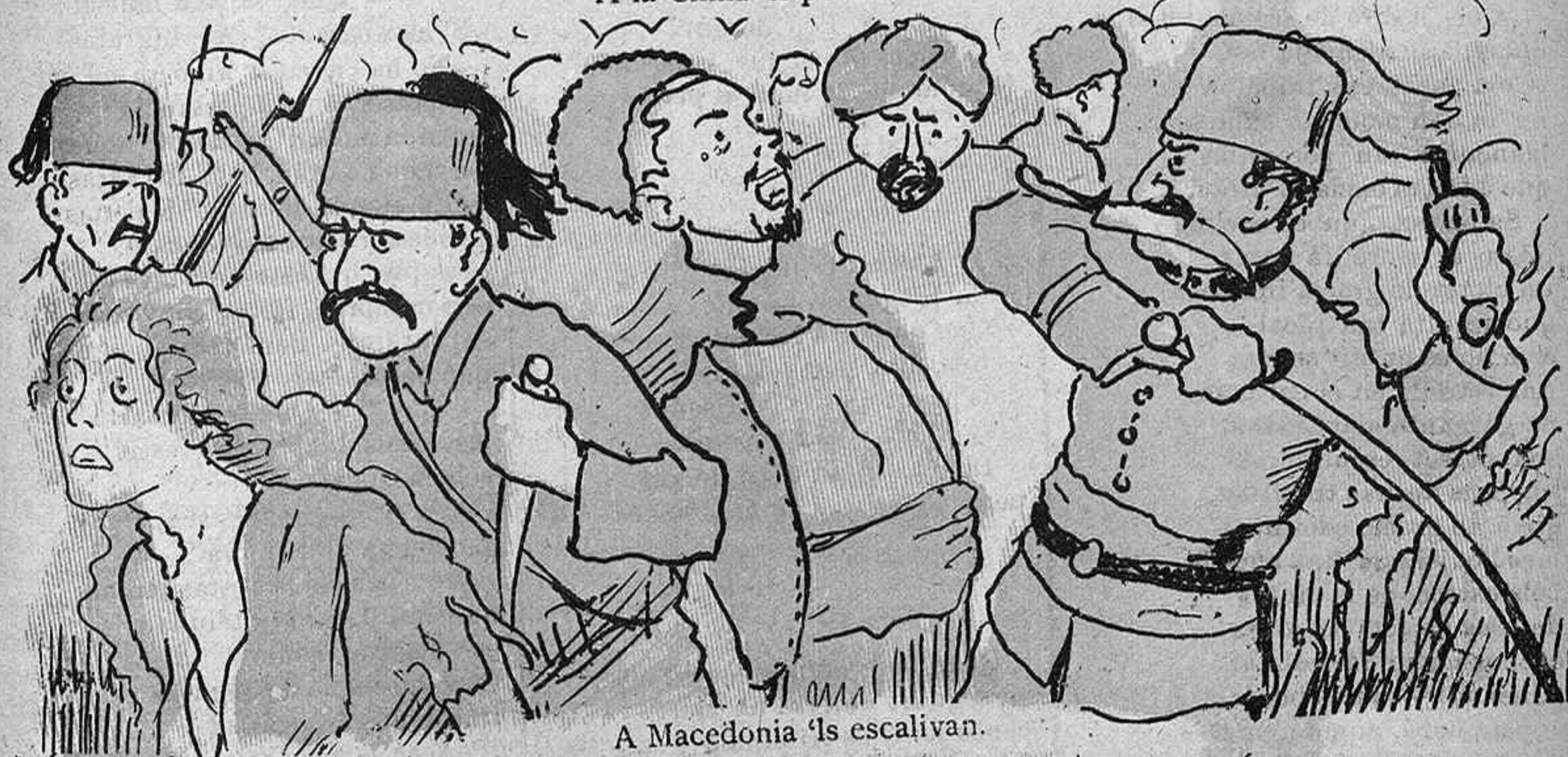

Pero mes tart Sa Excelencia
segons un diari ha dit
sortia ab lo del cessant
qu' era dolent y petit.

¡Quina mort prefereixen!

A la China 'ls pelan.

A Macedonia 'ls escalivan.

Y á Espanya 'ls escorxan.

V. Serra

A una Dolors molt xamosa

De temperament alegre,
d'hermosura sens igual,
d'intenció un xic i picaresca
sens d'indiscreció pecar,
forma un conjunt tal de gracies
dificilas de trobá

en noyas un xiquet macas;
son caràcter: bell y franch,
que sens por de dir mentida
m'atreveixo á assegurar
que en aqueixa Barcelona
com vosté un altra no hi há.

Sos ulls, semblan fets expressos
pe 'ls cors joves captivar;
sos llabis vermells com grana
y com d'una rosa esclat,
sembla cridin primavera
quan som al hivern encar.

¿Qué 'n diré de sas dentetas
que á la neu enveja fan,
si ma pensa escarransida
no 'm don mots per expressar
blancuria tan peregrina
que á l'hora encisa y atráu?..

Sa barbata ¡qu' es divina!
quan al riure fá notar
un clotet de gracia inmensa
que resulta tan ideal
com ho es en nit serena
una estrella en el cel blau.
Sa garganta alabastrina,
son cosset esculptural,
sos peus apenas trepitjan,
quan ab gracia caminant
mes lleujera qu' una aucella
pels carrers de la ciutat
de boca de tots els joves
exclamacions fá esclatar
¡dihentli: —¡adios bufona!
ó ¡passihobé, angel aymat—
Y en fi, Dolors apreciada,
per no pecar de pesat
y acabar aqueixos versos
per l' admiració dictats,
sols li demano una cosa
cregut en que l' atendrá
donadas sas bonas prendas
y envejables qualitats.

Li demano, aymada Lola,
que si un xich m' he propassat
escribint aqueixos rengles
'm dispensi, puig no es pas
mon ànim el adularla
ab mots que no son del cas,
sino tan sols fer justícia
á sas gracies singulars.

JOSEPH VENTURA

MAGARRUEAS

Trovantme un dia en cert poble,
en que 'l cel ne feya por
ab sa gran llampegadissa
seguida de fondos trons,
'm queixava de ma pega
ja que sense remissió
á peu devia marxarne
avants d' entrada de fosch
per fer dos horas ben llargas .
quan m' interrompí de cop
un noy que set anys tindria
diguentme plé de candor:
— Per qué li fá por la pluja?
¡vosté ray que porta gos!

— Perque no prens escarola
ab lo rostit, Pep Bernat?
— No sabs el per qué, Guardiola?
¡Perque me fá nosa al plat!

El Liberal jo llegia
y 'm preguntá la Sió:
— Que no porta rés del *cobro*?
— Rés, filla, porta d' aixó;
dels pagos que fá l' Hisenda
may s' ocupa eix paperot.
— Donchs aquet diari deixal
perque veig *que no hi es tot*.

Quan veig algú que cantant
va seguint darrera un mort
penso jo: O es criminal,
ó be aquet s' ha tornat boig.

Un que de passeig anava
cert dia ab dos capellans
vareig sentir que 'ls hi deya:
¡vostés son dos criminals!
— Y aixó! plegats van respondre
¿perque dius cosa semblant?
— Perque 'n lloch de fer anarme
pel bon cami, 'm fan passar
per aquét que ni las cabras
ni Cristo l' haurán fet may.

S. BRUGUÉS

Una denuncia

Al apreciat amic J. Montabliz

— Senyor Xanxes, corri, cuyti,
vingui ab mí.

— ¿Que es lo que passa?

— Aném, ja li explicaré
pe 'l camí ab quatre paraulas.

— Vamos allá, pues, volando
y parla, que estich con ànsia
de saber lo qu' hi ha de nuevo.

— Bueno, donchs, ascolti, Xanxes..
pero apretém mes el pas
sino no podrá atraparlos.

— No puedo ir mas corriendo
porque 'm fán figa las camas.

Pero esplicato de prisas,
¿que es lo que ha pasado? Parla.

— Unas donas. .

— ¿Qué? ¿S' han muerto?

¿S' han barallat? ¡Ay, ingratas!

— No ha passat d' aixó un sol pel.
Té potser mes importancia
qu' una mort, l' assumpto aquest.

pe 'l que corrém com dos ratas.

— En siendo cuestión de donas
puede ser molt mes encare.

Mas ¡ay! qu' estoy reventado!

— Som aprop, faltan cent passas.

— ¡Por fin! . Pero vamos, sigue,
qué ha passat?

— Que tenen barra
las donas duhent per vestit
sols la camisa.

— ¡Bó! ¿Y ara?

¿Ir contra de la moral?

¿Que 's pensan aquestas jambas
qu' aquí dentro Catalunya
es otser el medio d' frica?

Corramos, que desseguida
irán todas á la cárcel

¿Pero tú lo has presenciado?

— ¿Si ho he presenciat? ¡Ay, Xanxes!

¡Ja ho crech Fins sense volguer .
¡ay! ni vist fins unas camas...

— Pero eso es molt indecente.

— Ja ho crech si ho es casi massa.
Per' xó hi vingut á avisarlo
mes depressa qu' una bala.

Miri, veu? Ja las diviso
Encar' hi son allí.

— ¿Cualas?

¿són, tal vez aquellas cuatro
que se ven allá á la platja?

— Las mateixas. Que me 'n diu?

Jo ja ajudaré á agafarlas...
— Calla hombre, calla, no sabs
qu' aquí es el lloch de banyarse?

A. RIBAS Ll.

Victima del seu invent

Després de tres anys de matrimoni, 'n Lluïset comensà á badallar, encare que tingués la panxa plena. Això no es debilitat—va dirse—aixó es qu' estich cansat de la dona. Ab lo qual tenia motiu per donar, puig ella li feya escudella cada dia.

Decidit á trovar un altre lloch quelcom que 'l pogués divertir y seguint lo lema que 'n la variació hi ha 'l gust (pro que per ell fou un disgust) se va llençar al carrer (no desde 'l balcó, sino baixant per l' escala)

Pro vet' aquí qu' al *tombar* una cantonada, qu' á la quènta estava al revés, vegé una xicota mes hermosa... qu' e l y tot seguit se va sentir fletxat. Enhardit li va anar al darrera, sinó ab un pa calent ab un altra cosa, y va véurela qu' entrava á una botiga de caixas de morts. ¡Oh, desventurats hi hiants de 'l altre mon! ¡Fins á vosaltres us ha corromput lo diner, que necesiteu caixa!

En Lluïset va posarse á l' escala del devant, y esperá que sortís.

Pro, va passar un quart y després un altre y després... dos guardias civils, y l' home, vegent que tardava en sortir, se 'n va anar á la porteria del costat á demanar *informes* de la ninfa. Va enterarse de que 's deya Pepeta, que perteneixia al gremi de las *raspas*, que com á tal estava al establiment ahont havia entrat, y que... prou, que las porteras may acaban. Agraht li va donar... las gracias.

Desd' aquella nit acudí ab la regularitat d' un rellotje que no ha tocat ma de rellotjer, després de sortir del despatx, al devant de la botiga per si podia enrahonar ab la Pepeta y obrirli el seu cor. Pro quan ella sortia, ¡malanegada! s' presentava una especie de pinxo y 's dos s' allunyavan enrahonant amistosamente, quedantse ell ab un nás mes llarch que 'l de 'n Sanchez Toca... campanas.

Vegent qu' aixís no 'n trauría res mes que 'l seu sombrero 's fes maibé á causa de las pells de meló que li queyan á sobre, y per altra part ofés de las brometas que 's prenián la llibertad de ferli alguns vehins desenfeynats, va prometre que *no hi tornaría mes*.

Pro no per 'xo va deixar corre lo de la declaració. L' amor es com las ticas de ví que costan d' anarse'n. Pensant com s' ho arreglaría pera tenir una entrevista ab la Pepeta 's va passar nits *rompu-das* se se dormir.

Per fi un dia estant al despatx se li ocorregué una idea. Un company seu vingut del teléfono s' esclama qu' aqueix no servia per res puig no li responian, y ell que sempre li dúya la contra, exclamá.

Si que serveix.

Y afegí baix: Servirá pera declararme á la Pepeta. Esperant qu' estés sol va comensar á pensar que li diría, reflexionant en l' eficacia del procediment que molts, al sapiguer'ho, imitarián, arriant á popularisarse las declaraciones d' amor «Sistema Lluïset».

Quan tothom va esser fora, 's va dirijir caminant al teléfono, prengué el número del caixista de morts, va demanarlo al Centro y als pochs instants lo tim-

bre li anunciava que la *part contraria* ja estava al aparato.

—¿Es á Ca 'n Xeixanta?—va preguntár.

—Sí.

—Vol cridar á la Pepet ?

—¿Perqué li haig de cridar si tot ho fá be?

—Vuy dir que li digui que la demano.

—¿Qui es vosté?

—No n' ha de fer rès.

La veu ó mellor dit l' *amo* de la veu desaparequé y després d' un moment se 'n sentí un' altra de feble, dolça y armoniosa. En Lluïset va fer un extremament.

—¿Qui 'm demana?—digué la veu ensucrada.

Jo.

—Qui es jo?

—Acolti; ¿está ben sola al teléfono?

—Sí.

—S guent aixís puch explicarme. Jo soch un jove bastant decent y ben plantat: Cregui que la meva dona, dich la meva mare, va tenir gust quan me va vo'guer per... fill.

—Bé; pro ¿ahont va á parar?

—En illoch. Que 's creu que jugo á ratlla.

Donchs, conuinant, jo estich tant *completament* enamorat de vosté que ni un d t deixa d' estarho.

¿Accepta 'l meu amor, hermosa sí fide?

—Com diu?

—(¡Ay, trapassera! Com t' ho fas repetir aixó que t' agr d l) Que vosté es molt guapa.

—Està de broma.

—No no; parlo serio.

—No ho sabia. ¡Com que no 'l veigl

—Bé; diguim ¿Me vol per xicot?

—Es que ya 'n tinch un.

—Are 'n tindrà dos. Donguim una cita.

—Al Tibidabo demá á la nit.

—¿Aho t diu?

—Es un *cruse*.

—Ab vosté 'n feria un que cantaría un... *Te Deum*.

—L' espero demá al matí á la Plassa Reyal. Passiho bè.

—Adeu, sandunguera. Es tan gran lo meu amor que no sé ahont posarlo.

—No se 'l cregui que es casat—interrumpí una veu de canti buyt.

Els dos *conferenciants* varen quedar parats.

La veu extranya continuá, dirijintse á n' en Lluïset:

—Mal marit Ja 'ns veurem un' altra hora.

—A n' ell aquella imprecació li semblá com si li llensés sa conciencia y va enmudir. De prompte una comoció eléctrica 'l va llençar del aparato y caigué sobre una cadira mitj atontat. Passats uns instants hi torná pera sapiguer qui era l' *interrupctor*.

—¿Pro n' está segura? deya 'n aquell moment la Pepeta.

—Ja ho crech respongué la veu—¡Si soch la seva sogral

ANTONI CAN G'ALLOPS.

LAS MANYAS DE 'N VILLAVEUDE

per J. LLOPART

LA TOMASA

Com á proba de carinyo
y ab desitj de fé un regalo,
á la premsa liberal
la deixa parlá ab candado.

TEATROS

NOVETATS

Ab la tant coneguda ópera de Verdi *Il Trovatore* tingué lloch dissapte passat la reapertura d' aquet elegant teatro y en ella hi debutaren las Sras. Poli y Campofiore, tiple y contralt respectivament.

La Sra. Poli, está dotada de una magnífica veu, potent y vibrant, y que ab tot y la emoció que 's veje la embargava lluhi de un modo extraordinari en lo *miserere* y *duo* que segueix, per lo que sigué ab justicia sumament aplaudida.

En la segona representació de dita ópera que 's dongué en la tarde del diumenge, se la veje ja mes segura de sas qualitats artísticas, sentintse ovacionada en las romanças dels primer y tercer actes respectivament.

La contralt Sra. Campofiore, es una artista en tota la extensió de la paraula; veu potent, bona escola é intuició en la personatje confiat, per lo que se senti ovacionada en totas quantas pessas prengué part en lo desempenyo de Azucena.

Lo resto dels artistas, son los mateixos que ja haviam aplaudit en lo Tivoli, per lo que ab lo refors de las dugas artistas esmentadas, are se logra un *Trovador* notable, com pocas vegadas sentit.

Diumenge se cantá *La Boheme* y en ella hi debutá lo baix Sr. Perelló, que hi sigué aplaudit com ho son tots los artistas de sa corda, per lo que l' obligaren á repetir la sentida *romanza* de la *vecchia zamarra* del quart acte.

Lo Sr. Perelló sens dupte ab l' afany de volguerse distingí de altres artistas, hi va volguer *colocar* en son personatje *algo* de sa *cullita*, per lo que lo *vestí* ab *monocle*, artefacte sumament impropí en lo bohemi Colline, ja que aquest no 's dedica á fer goma ni á pretendrer ser l' atracció de las senyoras.

Los demás artistas, com de costúm, si bé brillant molt mes lo conjunt que en lo teatro Tivoli (ahont fins are havian actuat) per ser Novetats, teatro propi pera ópera.

Ab la inspirada ópera de Bizet *Carmen*, debutaren la contralt Srta. Salvador y lo tenor Sr. Raudaccio.

La Srta. Salvador era coneguda de nosaltres per haber cantat ab gran éxit en nostre Liceo y es encare la artista notable que tant admirarem, per lo que dongué un relleu extraordinari á la protagonista, principalment en las escenas dramáticas dels tercer y quart actes.

Lo tenor Sr. Raudaccio, no lográ igual éxit, degut sens dupte á lo incorrecte de sa escola de cant, ja que facultats no n' hi faltan.

Be la Srta. Bressonier en la Micaela, sentintse sumament aplaudida en la romança del tercer acte, y lo Sr. Puiggener á l' altura de sa reputació en lo Escamillo, vejentse obligat al *bis* en las coplas del toreador.

Lo mtre. Sr. Baratta, dirigint la ópera ab acert y *amore* y mereixent mes distinció del públich.

Per avuy está anunciat lo debut de la Srta. Gonzaga ab *Gli Ugonotti* y se prepara los debuts dels senyors Menotti, Utor y Valls.

TIVOLI—CONCERTS D' EUTERPE

Dimars passat tingué lloch lo sisé de la temporada destinat pera benefici de son intel·ligent director senyor Rafart, havent lograt un ple fenomenal com pocas vegadas vist.

Lo programa además de ser escullit era sumament nutrit, ja que hi prengueren part verdaderas eminencias en l' art lirich, havent sigut frenéticament aplaudits per son acert, la Sra. Bordalba y Srs. Utor y Aragó.

A causa d' informalitat en lo baix Sr. Perelló, tingué que variarse l' ordre del programa, puig en lo moment que li tocava no s' havia presentat y al fer son comés no estigué á la altura deguda á la importancia que 's dona, puig lo *solo* de *La Marsellesa* lo cantá mes elevat que lo que la tessitura marca, per lo que al final dongué la espifiada natural.

Lo Sr. Rafart, se senti sumament aplaudit en tot lo concert, per la maestria ab que dirigí, vejentse obsequiat ab artístichs y luxosos regalos de sos constants admiradors.

La marinesca *Lo Musclayre* estrenada en la tercera part del concert, fou sumament aplaudida y felicitats sos autors, Srs. Ayné Rabell y mtre. Rafart.

Vist l' extraordinari éxit que dit concert tingué, es probable se 'n dongui un altre per la festivitat de la Mercé contantse ab lo concurs del ja célebre tenor Sr. Utor.

GRAN VIA

La reapertura d' aquet teatro, tindrà lloch definitivament dissapte próxim ab la companyia dramática italiana de la eminent artista Sra. Vitaliani.

La importancia de la companyia y l' escullit repertori que posseheix, creyém no necessita cap classe d' elogis en son favor.

UN COMICH RETIRAT

Cantars

Que del treball ve 'l descans
diuhen molts, pero no ho crech,
perque treballant jo 'm canso
y á tots deu passá 'l mateix.

Valdria mes que diguessin:
de 'l treball ve 'l cansament.

Si la mar fos de vi, aterra
calculá 'l que succehiria.
Jo crech que cada any hi hauria
moltas mes lleguas de terra

NEMESSI GIRABAU

Ves, si t' estimo, nineta,
que si 'm faltés ton amor
me moriría de pena.

L' ausencia mata l' amor
diu l' adagi catalá.
No es vritat, puig lo que fá
es destrossarnos el cor

JOSEPH VILÁ ORTONOBES

Política Agrícola

Per la salvació d' Espanya
ja 'ns han trobat el remey:
el President y els ministres
farán feynas de pagés.

La Primavera

De la part de sol ixent,
vestida ab traje de festa,
l' aubada s' ha deixondit
mostrantnos la Primavera.

Al véurela els aucellets
han quedat tots tan alegres
que, rosinyols y verdúms
be ni fan de cantarellas.

Tot cambia de color;
las vessants, los plans y serras;
lo prat tant esmortuhit
s' es alfombrat de floretas
y al mes alt dels simerals
hi groguejan ginesteras.

Las salsaredas del plá
se adornan de fullas verdas
y els marges de las fontanas
arreu, arreu om verdejan.

Los remats dels pagesius
á trench d' auba ja esquellejan
y els pastors y els seus mastins
mandrossos hi van darrera.

De la mel del romani
omplan lo rusch las abellas
y gelosas, van teixint
enfilalls de pans de brescas.

De la part de sol ixent,
vestida ab traje de festa,
l' aubada s' ha deixondit
mostrantnos la Primavera.

JOSEPH VIA

Lluhidíssim va resultar lo ball ab orquesta que dongué diumenge passat lo *Círcol Frou Frou* ab motiu de la inauguració de son nou local, qu' es lo mateix qu' ocupava «La Nova Granada» de Gracia.

Devant d' aquell bé de Deu de nenas saltadoras y bonicas y d' aquell aplech de joves units per floable esperit de germanó, 'ns convencerem de que alló de

«¡Oh, joven que vas bailando
al infierno vas saltando!»

son sols romansos, ó sinó preguntintha al jovent ballador del *Frou-Frou*, que quan se trova en brassos de Terpsicore, fent punts y giravols, diu que no hi ha cosa mes dolsa que la ballaruga, ni cel mes estrellat.

¡A divertirse estimats joves!

*

Lo nostre constant colaborador y bon amic D. Ramón Amorós y Estebanell, de Vilassar de Mar, rebé fa poch dias en tren especial vingut de las regions celestials, una bonica y xamosa *angeleta* (es una nena) la qual fou acompanyada durant lo viatge per la bona esposa del nostre amic.

Retingndament inspecionada la criatura pe'l destinatari y alguns dels seus parents, se vegé que portava no un pá sinó dos pans sota l' aixella.

Desitjém qu' aquet parell de pans los sigan ben agradables y de llarga durada als amichs qu' han vist entrar per la porta de sa llar á la qu' ha de ser la seva *reyneta*, ó mes ben dit la *presidenta* de casa seva.

*

Y ara qu' hi estich possat, ab un tret mataré dos pardals.

L' esmentat colaborador Sr. Amorós y Estebanell te entregada á la companyia d' aficionats de Vilassar de Mar, una comedia en un acte y en vers, original y titulada *¡Dilxosa Angeleta!* Dita obreta de la que n tenim inmillorables, noticias, será estrenada dintre de poch temps.

Inútil consignar que veurém ab goig que l' éxit coroni la primera producció dramática de tan simpátich com estudiós obrer poeta.

*

¡Autors, es oléu las plomas y espreméu lo cervell!

La secció d' Arts y Lletres del *Centre Lirich-Dramàtic* de Sabadell, ofereix cinquanta pessetas (totas ellas de plata llegítima) al autor de la mes inspirada comedia en un acte propia pera ser representada 'l dia d' Ignocente

Las obras, com de costum, han de ser inéditas, y la que resulti premiada 's representarà en dit Centre la nit del 27 de Desembre vinent. També hi haurá accéssits.

S' entendrá que l' autor de l' obra premiada y 'ls de las qu' obtingan accéssit y sigan representadas en dita Societat, cedeixen unicament los drets de representació 'l dia d' estreno.

Los travalls deuen enviarse al domicili del Secretari del Jurat, Concepció 37, per tot lo dia 25 de Novembre proper y componen lo Jurat calificador los senyors Francesch de P. Joanico, *President*, Joan Bta Lladó y Figueras y Enrich Basté Artigas, *Vocals*, y Joseph Puig Cassanyas, *Secretari*.

*

L' altre dia 'l nostre flamant governador Sr. Rothwos passá una petita contrarietat, que no tingué mes conseqüencias que fer riure una miqueta als que se n' enteraren

Va presentarse á la *Maison Dorée* al sopar donat en obsequi als delegats enviats á la República Argentina, lluhint una *xistera*, tan bonica, tan sugestiva com la que, segons la coneguda auca de rodolins

«el sombrero Cardona
le dió una forma muy mona».

Pero heus aqui que á l' hora de sortir, per mes que la *xistera* fou buscada per son propietari y per *algunos dignos individuos de la policia* ab mes desitj de trovarla qu' un amagatall de bombas de dinamita, Sa Excelencia tingué d' anarsen á retiro, portant un sombrero dolent y esquifit qu' havian deixat en lo penja-robas en lloch de son flamant sombrero.

Lo cambiasso 'ns ha fet recordar d' un cas molt conegut. En una societat de gent desahogada, inmedia'tament d' haverse plegat lo ball, va presentarse al penja robas un jove de cara ensopida, y després de molt buscar va preguntar-li 'l conserje.

—¿Qué busca?

—Un sombrero nou que m' havat deixat aqui.

—¿Nou ha dit? ¡No 'n fa poca d' estona que s' han acabat los nous!

Lo qual en resum vol dir que quan vagis á ballar ó assisteixis á un sopar, ab barret nou, ay de mi! es molt funest lo badar.

✱

CUPÓ PRIMA N.º 93 (1)

Que dona dret á adquirir (1)

UN RAL

la comedia en un acte y en prosa

LA CELESTINA

original de D FREDERICH FUENTES (fil)

qual preu corrent es lo de QUATRE RALS

(1) Caduca als vuyt dias ó ávans si s' agotan 'ls exemplars.

Sarriá es una de las poblacions que mes s' ha resistit á ser agregada á Barcelona, y si be sa actitud es d' aplaudir, mentres los Municipis grans no s' organisin d' altra manera, deuria procurar tenir en millor estat los camins que conduheixen á Vallvidrera, pera evitar possibles desgracias, ab lo qual al mateix temps que la seguritat dels passatjers que visitan lo Tibidabo lograria que fos mes gran lo número de barcelonins que ls dias de festa van á passar lo di en los restaurants y altres establiments per lo estil de la vehina montanya.

No podem sufrir als agabelladors ó siga l' absorció del petit pe 'l gros, pero també es precis qu' aquell se posi en condicions de ferse estimable.

Una administració petita y mal organizada es de lo mes detestable que pot concebirse.

✱

L' Associació d' enginyers industrials ha dirigit al Ajuntament una instancia demanant que tinga en compte 'l personal de dita societat pera la provisió d' empleos ab motiu de la creació d' un Laboratori químic municipal.

Es molt salat lo que passa ab la Casa Gran, tothom ne diu pestes y tothom mira de ficarhi 'l nas ó las potas.

Lo que havia de demanar la esmentada Associació es que las plassas se provehessin mitjansant oposicions veritat, per garantia de tots lo que reclamem en análisis del Laboratori en qüestió, á fi de no trobarnos en lo cas del químic portat á la escena pe 'l festiu Gumá, qual químicu pera assegurar-se de si 'l xocolate era bó no sabia fer altre experiment que tirar-lo á terra, y si s' aixafava «malo», si resistia 'l tanto, «de primera» encare que 's tractés d' un mahó.

✱

En Romero Robledo diu que vol venir á visitar Barcelona, per comensar á treballar son desitj de ser President del Congrés, comptant ab los vots dels romeristas d' aquesta ciutat

¡Pobre Pollo d' Antequera, ja no serviria ni per fer ab to matechs.

Mireus que comptar ah los romeristas d' aquesta ciutat pera ser President del Congrés, es lo colmo de la neuleria.

Aqui de romeristas; no n' hi ha, lo únich que tenim son romers, y aquets tot lo que no porti boyna ho detestan.

✱

Una escata delatora

Van trovarse dos amichs,
y l' un manifestá al altre;

—Noy; felicitam y escoltam:

Avuy si que la de casa,
per se el dia del meu sant,
ha fet lo que á mi m' agrada
tant rebé, que com avuy
he dinat pocas vegadas.

Ves, figurat que jo sol,
m' hi menjat, á la romana
tot un cervell de moltó,
després filet á la llauna,
llus, llagosta, llagostins
y finalment mitj pollastre.

Oh, ja 's veu, ja que 's vritat
lo que 'm díus (li va fer l' altre)
¡si encara dus una ploma? ..—
y aquell com á cosa estranya
va veures al coll del gech
una escata d' arengada.

RAMPELLS

CORRESPONDENCIA

Vilá Ortonobes; Anirá tot.—Albertet de Vilafranca; Pot passar á recullir l' article.—Jaume Centellas; Publicarem l' epigrama.—A Ribas Ll; Aceptat. Mercuri; está bé.—Rataner de Manlleu; Gracias. Joseph Meca; M' agrada.—Bantapre enrogallat; Ho insertarém gayrebé tot.—Un Romansero; No vá.—M. Andal; Lo que m' envia no acaba d' agradarme; pero envihi un altra cosa, ja que vosté hi t' disposició.—Peret Gorca; No pot anar.—Noy de la Pega Bueno.—Sóroma; es d' una indole tan particular, que cre yém prudent no publicarla.—Baldomer Cubells; De vosté; una «cantarella». Nemessi Girabau, De vosté, l' estira-bot. Li prego que fas mes bona lletra y que tingui mes paciència.

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 116. — BARCELONA

Al Circo Equestre

Atraccions de primer ordre,
números nous cada dia;
pot dirse, sense mentir,
qu' es un trumfo l' Alegria.